uw kenmerk
uw brief van
ons kenmerk 24.065198
inlichtingen bij
doorkiesnummer

Ruimtelijke Ontwikkelingen
Mobiliteit en Parkeren

Huis van de stad, Generaal Spoorlaan 2
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

De Raad

betreft Station Rijswijk - van Handelingsperspectief naar Ontwikkelvisie

datum 9 juli 2024
bijlage(n) 1

1. Inleiding

In de Forum Stad vergadering van 9 april 2024 is de Mobiliteitsstrategie 2040 besproken. Er zijn tijdens de behandeling vragen gesteld over station Rijswijk in relatie tot de Mobiliteitsstrategie en de beoogde gebiedsontwikkeling in het gebied rond het station (lees: stationsgebied). Het college heeft toegezegd de raad te informeren over de stand van zaken van de ontwikkelingen in het stationsgebied. Deze raadsinformatiebrief gaat niet over het dagelijks onderhoud noch sociale veiligheid, maar over de mogelijke toekomstige herontwikkeling van het station.

2. Kern informatie

Het stationsgebied staat al geruime tijd op de agenda en is regelmatig onderwerp van gesprek. Het gaat daarbij om het station zelf en het functioneren daarvan, maar ook over het gebied daaromheen. Aandachtspunten zijn onder meer (sociale) veiligheid, beheer en onderhoud, zicht- en vindbaarheid, positionering en inbedding in het stedelijk netwerk, de openbare ruimte en de eigendomssituatie.

Context
Station Rijswijk heeft een essentiële positie in de mobiliteitstransitie en speelt een belangrijke rol in het laten slagen van de mobiliteitsstrategie van onze gemeente. Het station is tevens onderdeel van een grotere kwaliteitssprong in het regionale OV-systeem: in de toekomst gaan er vaker treinen rijden, mogelijk wel 8 tot 12 keer per uur. Dat is het zogenaamde City Sprinter concept. Fysiek ligt het station centraal in de binnenstedelijke ontwikkeling van de Rijswijkse stadsas tussen Havenkwartier en Bogaard stadscentrum en vormt het de entree tot het Kesslerpark.
Het stationsgebied is als zodanig niet goed herkenbaar. Er zijn twee stationsingangen met wisselende uitstraling die ongelijkmatig worden gebruikt. Daarnaast blijkt uit de *Stationsbelevingsmonitor 2023* dat station Rijswijk wordt ervaren als één van de meest onaangename treinstations van Nederland.

Hoewel er diverse vormen van mobiliteit bij elkaar komen – hoofdzakelijk rond het Generaal Eisenhowerplein – is nog geen sprake van een kwaliteitsniveau dat past bij een zogenoemde OV-knoop. De overstap tussen trein en fiets, deelmobiliteit en OV kan beter, evenals de beschikbaarheid van goede loop- en fietsroutes in de nabije omgeving. De ruimtelijke kwaliteit van de omgeving van het station laat te wensen over en de ruimtelijk functionele relatie met omliggende woon- en werkgebieden is onvoldoende.

Ten aanzien van het openbaar vervoeraanbod liggen verbeteringen in het verschiet. Met de beoogde komst van een sprinterstation RijswijkBuiten en een verhoging van het aantal stoppende sprinters (mogelijk 8 tot in de verre toekomst 12 per uur) op het bestaande treinstation Rijswijk, zal de bereikbaarheid van Rijswijk met het openbaar vervoer verbeteren. Hiervoor zijn wij betrokken bij de MIRT-verkenning Oude Lijn, waarin de hiervoor genoemde verbeteringen worden onderzocht. Over de stand van zaken van de Oude Lijn ontvangt u separaat een raadsinformatiebrief.

De verbeteringen in het aanbod in combinatie met de verwachte toename van het aantal inwoners door (regionale) woningbouwontwikkeling, leidt tot de verwachting dat het aantal gebruikers van het station zal groeien. De noodzaak van een kwaliteitsverbetering van het station en omgeving neemt daardoor toe.

Terugblik
Het stationsgebouw aan het Piramideplein is in eigendom van NS Vastgoed; onder meer het spoor en de perrons zijn in eigendom van ProRail. Het stationsgebouw aan het Generaal Eisenhowerplein – inclusief twee trappen, twee roltrappen en twee liften naar de perrons – is eigendom van de gemeente en bij ons in beheer en onderhoud.
In het verleden zijn wij het gesprek aangegaan met ProRail en NS over een eventuele eigendomsoverdracht van ons stationsgebouw. Voorafgaand zijn diverse ruimtelijke verkenningen van het stationsgebied uitgevoerd en opgeleverd, waaronder het advies *Naar een alzijdig station* van het College van Rijksadviseurs.

Naast een kwaliteitsimpuls van het station(sgebied), is een sluiting en sloop van het Piramidestation ingebracht door NS en ProRail als onderwerp van gesprek. De hoge vergoeding die aan de gemeente werd gevraagd voor sloop en eigendomsoverdracht woog niet op tegen de kwaliteitsverbeteringen. Dit heeft ertoe geleid dat de gesprekken in de loop van 2021 uiteindelijk zijn stopgezet.

Met de gedachte dat het station alleen kan doorontwikkelen als ook ProRail, de NS, de MRDH, het rijk en de (regionale) vervoerders dat willen, is begin 2022 met deze partijen – minus het rijk – gestart met het opstellen van een zogenoemd Handelingsperspectief. Dit instrument is bedoeld om een beeld te verkrijgen over het integraal functioneren in de huidige situatie en het wensbeeld van alle betrokken partijen in de toekomstige situatie van de OV-knoop in zijn omgeving. Het doet geen uitspraken over hoe het functioneren en de bijbehorende wensbeelden een stap verder gebracht kunnen worden.

Het definitieve *Handelingsperspectief OV-knoop Rijswijk* is samen met ProRail, NS, MRDH, HTM en EBS opgesteld en leverde een breedgedragen beeld op (zie bijlage). Duidelijk naar voren komt dat er op verschillende aspecten verbeteringen nodig zijn. Met name op omgevingskwaliteit, ligging in de omgeving, de aansluitingen op het langzame verkeersnetwerk, oriëntatie, verblijfs- en overstapkwaliteit en de beleving op de OV-knoop zelf. Met alle betrokken partijen is afgesproken dat het Handelingsperspectief als gezamenlijk vertrekpunt wordt beschouwd voor verdere planvorming.

Aanpak herontwikkeling
Op basis van het *Handelingsperspectief OV-knoop Rijswijk* zullen wij een ontwikkelvisie opstellen en ter besluitvorming aan de raad voorleggen. Kern is de waarde van het station voor de bereikbaarheid en verstedelijking van Rijswijk, in een regionale context. Ook speelt de Mobiliteitsstrategie 2040 een belangrijke rol waarbij benoemde maatregelen, zoals de snelheidsverlaging op de Sir Winston Churchilllaan, onderdeel zijn van het kader van de uitwerking.

Na vaststelling van de ontwikkelvisie door uw raad ligt deze vervolgens aan de basis van onze inzet voor de te ontwikkelen regionale OV-knoop. We hebben andere partijen nodig voor de financiering en uitwerking van de ontwikkelvisie. De volgende stap is daarom om de ontwikkelvisie op de agenda te krijgen van (lopende of nog te starten) regionale en landelijke beleidsprogramma’s of projecten, waarin Rijswijk is of wordt vertegenwoordigd. Voorbeelden zijn het Toekomstbeeld OV 2040, de Verstedelijkingsalliantie, de Regionale Investeringsagenda, MIRT-verkenning Oude Lijn, etc.. Voor continuïteit van de aanpak van het station(sgebied) is een koppeling met deze programma’s en projecten noodzakelijk. De opgave voor het stationsgebied heeft in de basis een lokale signatuur, maar heeft de verbinding met regionale (en landelijke) opgaven zonder meer nodig. Zodoende kunnen we belangrijke sponsoren aan ons verbinden en de opgave adequaat positioneren binnen het regionaal (en landelijk) krachtenveld. Betrokkenheid van onder meer het rijk, de MRDH en

ProRail/NS bij de totstandkoming van de ontwikkelvisie is daarom essentieel. Bij deze partijen zijn mogelijk ook subsidies te verkrijgen; mits gekoppeld aan een regionale of landelijke opgave.

Als onze inzet voldoende is geagendeerd, vertalen wij de ontwikkelvisie naar een ontwikkelstrategie met daarin een fasering in tijd (korte en (middel)lange termijn) en geld. Parallel daar aan is ons streven om op de korte termijn al no-regret maatregelen voor te bereiden, bijvoorbeeld op het vlak van bewegwijzering (ten behoeve van 'wayfinding') en deelmobiliteit.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Voor de uitwerking van het Handelingsperspectief tot een Ontwikkelvisie en later Ontwikkelstrategie zal het *voorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling station Rijswijk* worden aangewend. Gedurende de uitwerking informeren wij u over de voortgang. Wij verwachten de ontwikkelvisie in de tweede helft van 2025 aan u te kunnen voorleggen voor besluitvorming.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
P.M. Schuit	H. Sahin

Bijlage(n):
Handelingsperspectief OV-knoop Rijswijk (d.d. 1 april 2022)